

CRUCIADA ANTI-YOUTUBE

ANARHIA CIBERNETICĂ

Una din plăcerile pe care înțelegem să nu ne-o refuzăm deloc atunci când navigăm pe internet o constituie accesarea conținuturilor audio-video încărcate de diverși utilizatori pe site-urile de socializare. Ne plac, astfel, clipurile regășibile pe *YouTube* și nu ne punem aproape niciodată problema provenienței lor, mai exact, dacă prezența lor în acel spațiu este sau nu legală. Cât timp divertismentul este asigurat, cui îi mai pasă de agasantele implicații legale? În calitate de juriști însă, ne întrebăm uneori care este oare rata încălcării drepturilor de proprietate intelectuală rezultată din plasarea conținuturilor respective pe *YouTube*, precum și dacă administratorii acestui site pot dormi liniștiți noaptea.

„Trend-ul *YouTube*” constituie, până la urmă, o formă anarhică de manifestare a libertății de exprimare în teritoriul virtual, atât din perspectiva utilizatorilor cărora le este total indiferentă noțiunea de copyright, dar și din unghiul de vedere al administratorilor unor astfel de site-uri, care, în schimbul anarhiei cibernetice pe care o tolerează, pariază tot mai mult pe cauzele legale de exonerare în fața eventualității pretențiilor formulate de cei ale căror drepturi de proprietate intelectuală au fost lezate. Conștient sau nu, *YouTube* și zecile sale de milioane de utilizatori formează avangarda instaurării noii paradigme a libertății de exprimare, caracterizată prin teza potrivit căreia „Pe internet, totul trebuie să fie gratuit”.

PARIUL EXONERĂRII

Dar până la momentul realizării trecerii din imperiul necesității în cel al libertății cibernetice, mai există un drum marcat de jaloanele incomode ale dreptului. Ca în cazul recent înregistrat la Curtea din Roma. Avocații de la *Portolano Colella Cavallo Studio Legale* anunță acțiunea în justiție intentată de rețeaua italiană *TV Mediaset* împotriva *Google* și *YouTube*, pe motiv că părțile au folosit peste 4.000 de clipuri asupra cărora reclamanta deține un copyright. Cât despre nopțile liniștite ale administratorilor celor două companii, e suficient să menționăm că pretențiile financiare formulate de *Mediaset* ating 500 de milioane de Euro.

Confruntarea se anunță deosebit de spectaculoasă, întrucât totul gravitează în jurul situațiilor legale ce permit exonerarea ISP-urilor atunci când, prin intermediul acestora din urmă, sunt nesocotite drepturile legitime ale unor terți. La fel ca și celelalte state din Uniunea Europeană, Italia a implementat Directiva comerțului electronic 2000/31/EC, consacrand condițiile în care furnizorii de servicii electronice sunt apărați de răspundere. În esență, dispozițiile normative în cauză formează un scut protector ori de câte ori un asemenea intermediar nu a inițiat, nu a participat și nu a fost conștient el însuși de acte ilegale comise de terți cu ajutorul infrastructurii sale. Până la introducerea acestor principii în legislația italiană, tendința reclamanților, dar și a judecătorilor,

Dr. Horațiu Dan Dumitru,
Avocat colaborator senior, S.C.A. „Mușat & Asociații”

era aceea de a impune teoria unei răspunderi obiective a *internet service provider*-ilor, fără să conteze implicarea propriu-zisă a acestora din urmă în conduita ilicită respectivă.

În prezent însă, răspunderea intermediarilor este categoric una subiectivă, instanțele fiind obligate să analizeze, de la caz la caz, rolul părților în facilitarea actelor ilegale. Este abordarea pe care *Google* și *YouTube* vor miza în speța sus-menționată. Și nu este exclus să aibă succes.

ÎN AȘTEPTAREA VERDICTULUI

În ultimii doi ani, curțile italiene au exonerat ISP-urile care au înlăturat conținuturile ilegale din rețele lor de îndată ce au fost somate să o facă, statuând totodată că intermediarii nu au obligația de a monitoriza conduita utilizatorilor lor, sau de a efectua anchete împotriva acestora din urmă, pe cont propriu. Mai mult, legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal nu-i obligă pe *provideri* să dezvăluie identitatea utilizatorilor lor, și nu pot răspunde pentru mesajele postate de aceștia din urmă pe forumurile administrate de acei furnizori.

Acțiunea declanșată de *Mediaset* se alătură cruciadei anti-*YouTube* ce se desfășoară de câțiva timp și în alte jurisdicții, și este evident că rezultatul acestor procese – cu detalii și circumstanțe particulare – interesează mulți alți asemenea furnizori de servicii, care nu au, pentru moment, certitudinea evitării riscurilor de răspundere în împrejurări similare.